
Віра Бутенко,
*д.е.н., професор кафедри економічної теорії,
Національний університет біоресурсів та природокористування України*

Віталій Кордиш,
*здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії,
Національний університет біоресурсів та природокористування України*

РОЛЬ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В ЕПОХУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЕРЕХОДУ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ

У сучасному світі відбувається значна енергетична трансформація, спрямована на зменшення залежності від викопних палив та перехід до стійких і екологічно чистих джерел енергії. Відновлювані джерела енергії (ВДЕ) відіграють ключову роль у цьому процесі, забезпечуючи не лише енергетичну безпеку, але й сприяючи економічному розвитку та зменшенню негативного впливу на довкілля. Розвиток ВДЕ є важливим кроком у боротьбі зі зміною клімату, оскільки вони сприяють зменшенню викидів парникових газів. Крім того, впровадження ВДЕ створює можливості для формування нових підприємств та збільшення робочих місць. Згідно з дослідженнями, глобальний енергетичний перехід може призвести до появи 11,6 мільйонів додаткових робочих місць у енергетичному секторі [1].

У 2023 році глобальне щорічне збільшення потужності відновлюваних джерел зросло майже на 50% до майже 510 гігават (ГВт), що є найбільшим темпом зростання за останні два десятиліття. Рекордні значення збільшення потужностей ВДЕ спостерігалися в країнах Європейського Союзу, Китайської Народної Республіки, Сполучених Штатах Америки, Бразилії. Зокрема, необхідно відзначити КНР, оскільки у 2023 році в цій країні було введено в експлуатацію стільки ж сонячних фотоелектричних установок, скільки в усьому світі у 2022 році, а кількість вітрових електростанцій зросла на 66% порівняно з попереднім роком. Сьогодні найбільшими темпами розвивається сонячна енергетика, за рахунок якої потужності відновлюваних джерел у всьому світі збільшилась майже на 75 відсотків [2].

Під час проведення міжнародної конференції зі зміни клімату Міжнародне енергетичне агентство (МЕА) закликала уряди підтримати основні напрямки розвитку ВДЕ до 2030 року, реалізація яких дозволить збільшити втричі їх глобальні потужності. Країни можуть досягти обсягів виробництва понад 11000 ГВт до 2030 року, подолавши поточні виклики, які можуть відрізнитися залежно від країни: політична невизначеність та несвоєчасне застосування інструментів державного регулювання для реагування зміни в макроекономічному середовищі; недостатній обсяг інвестицій в мережеву інфраструктуру, що перешкоджає швидшому розширенню відновлюваних джерел

енергії; громіздкі адміністративні бар'єри та дозвільні процедури, наявність проблем соціального сприйняття нових векторів енергетичного розвитку; недостатнє фінансування в країнах з економікою, що формується, і в економіці, що розвивається. Вирішення цих проблем може призвести до зростання відновлюваних джерел енергії майже на 21%, забезпечуючи при цьому досягнення цілей сталого розвитку[3].

Прикладом вирішення вказаних проблем є регуляторна політика Європейського Союзу, яка спрямована на адаптацію угод про асоціацію та їх торгових компонентів, на впровадження нових інвестиційних програм, які сприяють зеленій політиці, на формування нового світогляду в суспільстві. Така політика включає підтримку відкритої та заснованої на принципах сталого розвитку економіки, декарбонізацію та екологічний перехід, а також промислову політику, соціальну згуртованість та стратегії економічної стійкості нових зелених угод. Ефективна державна підтримка та міжнародна співпраця є ключовими факторами у розвитку відновлюваної енергетики. Міжнародні ініціативи та політичні рішення сприяють значному зростанню цього сектору, забезпечуючи необхідні умови для інвестицій та технологічного розвитку.

В Україні розвиток ВДЕ є важливим елементом підвищення енергоефективності та забезпечення енергетичної незалежності. У концепції «зеленого» енергетичного переходу України до 2050 року передбачено досягнення 70% частки відновлюваних джерел енергії у загальному енергетичному балансі, що сприятиме не лише екологічній стійкості, але й економічному розвитку країни.

Таким чином, відновлювані джерела енергії є невід'ємною складовою сучасної енергетичної трансформації. Їх впровадження сприяє зменшенню негативного впливу на довкілля, створенню нових робочих місць та забезпеченню енергетичної безпеки. Ефективна політика та міжнародна співпраця є ключовими для подальшого розвитку цього сектору, забезпечуючи стале майбутнє для наступних поколінь.

Література

1. Renewables 2023: Executive Summary. International Energy Agency. URL: <https://www.iea.org/reports/renewables-2023/executive-summary> (дата звернення: 20.02.2025).
2. World Energy Outlook 2023. International Energy Agency. URL: <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2023> (дата звернення: 20.02.2025).
3. The energy world is set to change significantly by 2030 based on today's policy settings alone. International Energy Agency. URL: <https://www.iea.org/news/the-energy-world-is-set-to-change-significantly-by-2030-based-on-today-s-policy-settings-alone> (дата звернення: 20.02.2025).

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ**

**МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**РОЗВИТОК БІОЕНЕРГЕТИЧНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ В СІЛЬСЬКОМУ
ГОСПОДАРСТВІ**

07 - 08 березня 2025 р.

м. Київ

УДК 620.9:63

Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ., 07-08 березня 2025 р.). – К.: Видавництво «Наукова столиця», 2025 – 172 с.

Відповідальний за випуск д. е. н., професор **М. П. Талавира**

Відповідальність за достовірність матеріалів несуть автори.

© Національний університет біоресурсів і
природокористування України, 2025